

คำชี้แจง

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน การงานอาชีพ 5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพเล่มนี้ จัดพิมพ์โดย บริษัท ครูมีเดีย จำกัด

ผู้เรียบเรียง

1. นางสาวสุวิมล	อุไรษา
2. นายวิสกา	ดวงอ่อนนาม
3. นางสาวสุพัตรา	กล่ำมาศ

ผู้ตรวจ

1. นางสาวพิมพ์ณัฏฐ์	เชี่ยวชาญสมุทร
2. นายชลอ	การทวี
3. นางสาวพิมพ์ลดา	กมลศิริพนพงษ์

บรรณาธิการ

นางสาวสุดารัตน์	อุ่นเมือง
-----------------	-----------

หนังสือเล่มนี้ประกันคุณภาพโดยผู้ผลิต และจะต้องส่งให้สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตรวจสอบประเมินคุณภาพทางวิชาการ เพื่อออกใบอนุญาตให้ใช้ในสถานศึกษาแทนใบประกันคุณภาพของสำนักพิมพ์ กรณีที่พบข้อบกพร่องข้อผิดพลาด กรุณาแจ้งให้สำนักพิมพ์ทราบเพื่อดำเนินการตามที่ระบุในใบประกันคุณภาพสื่อฯ (ปกหลัง) พร้อมทั้งแจ้งให้สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาทราบด้วย เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาอนุญาตให้ใช้หนังสือในสถานศึกษาต่อไป

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บริษัท ครูมีเดีย จำกัด
KURU MEDIA CO., LTD

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน

การงานอาชีพ 5

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ผู้เรียบเรียง

ดร.สุวิมล อุไรษา	ศศ.บ. (ศึกษาศาสตร์-คหกรรมศาสตร์), ศศ.ม. (คหกรรมศาสตร์ศึกษา), ปร.ด. (ประชากรศึกษา)
ผศ.วิสกา ดวงอ่อนนาม	วท.บ. (ศึกษาศาสตร์-เกษตร), วท.ม. (เกษตรศาสตร์-คุรุศาสตร์เกษตร)
นางสาวสุพัตรา กล่ำมาศ	บธ.บ. (การจัดการการเป็นผู้ประกอบการ), กจ.ม. (การเป็นผู้ประกอบการ)

ผู้ตรวจ

นางสาวพิมพ์ณัฏฐ์ เชี่ยวสมุทร	วท.บ. วิทยาศาสตร์บัณฑิต, ศษ.ม. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
นายชลอ การทวี	ค.อ.บ. (สาขาอุตสาหกรรม-เครื่องมือกล)
นางสาวพิมพ์ลดา กมลศิริพนพงษ์	ศษ.บ. (คหกรรมศาสตร์ศึกษา), ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน)

บรรณาธิการ

นางสาวสุดารัตน์ อุ่นเมือง	วท.บ. (เกษตรศาสตร์-สัตวศาสตร์), วท.ม. (เกษตรศาสตร์-คุรุศาสตร์เกษตร)
---------------------------	--

จัดพิมพ์โดย บริษัท ครูมีเดีย จำกัด

ฝ่ายวิชาการ :

87/129 ถ.เทศบาลสงเคราะห์ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทร. 02 954 4818 โทรสาร 02 580 2923

ปีที่พิมพ์ 2566

ครั้งที่ 1

จำนวน 5,000 เล่ม

ISBN 978-616-8299-24-1

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ ลิขสิทธิ์เป็นของบริษัท ครูมีเดีย จำกัด

คำนำ

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน **การงานอาชีพ 5** ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เล่มนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิตและการอาชีพมาประยุกต์ใช้ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์และแข่งขันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุข

หนังสือเรียนเล่มนี้ จึงประกอบไปด้วย **สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว** และ **สาระที่ 2 การอาชีพ** โดยได้ปรับปรุงเนื้อหาให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลก ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ด้วยการปฏิบัติจริง (Active Learning) และเตรียมพร้อมด้านทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคมด้วยสมรรถนะที่สำคัญเพื่อผู้เรียนพัฒนาแบบองค์รวม

ผู้เรียบเรียงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเรียนเล่มนี้จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อีกทั้งอำนวยความสะดวกต่อครูผู้สอนที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร

ฝ่ายวิชาการ บริษัท ครูมีเดีย จำกัด

แนะนำหนังสือเรียน

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน **การงานอาชีพ 5** ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เล่มนี้ มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

ตัวชี้วัด

เป็นสิ่งที่กำหนดให้ผู้เรียนควรรู้อะไร ทำอะไรได้ และคุณลักษณะที่พึงเกิดขึ้นกับผู้เรียนตามเป้าหมายของหลักสูตร

แนวคิดสำคัญ

เป็นความคิดสำคัญซึ่งเป็นแนวในการผูกเรื่องหรือความคิดอื่น ๆ ที่สอดแทรกอยู่ในเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้

เป็นขอบข่ายเนื้อหาสาระที่ผู้เรียนจะได้เรียนในหน่วยการเรียนรู้นั้น ๆ

การนำเสนอเนื้อหา

- นำเสนอในรูปแบบอินโฟกราฟิกในส่วนของเนื้อหาที่ยากหรือเนื้อหาปริมาณมากเพื่อช่วยในการทำความเข้าใจของผู้เรียน
- นำเสนอในรูปแบบของเทคโนโลยี QR Code

เปิดโลกทัศน์

เป็นการสอดแทรกความรู้ มุมมอง แนวคิดที่ทันสมัยในประเด็นต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันระหว่างเนื้อหา ซึ่งผู้เรียนและครูผู้สอนสามารถนำไปปรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ผู้เรียน

แหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติม

เป็นการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ ห้องสมุด หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ศูนย์การเรียนรู้ในชุมชนรวมถึงปราชญ์ชาวบ้าน ที่สนับสนุนส่งเสริมให้นักเรียน แสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างกว้างขวาง

สรุป

เป็นการสรุปความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้โดยการนำเสนอแบบมอชันกราฟิก (Motion graphic) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจสามารถเรียบเรียงเนื้อหาได้อย่างเป็นระบบและสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างชัดเจน

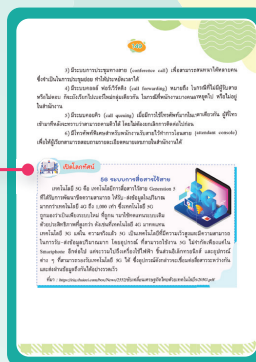
กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะ

นำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการจัดการตนเอง การสื่อสาร การรวมพลังทำงานเป็นทีม การคิด การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง และการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน

คำถามพัฒนาทักษะการคิด

เป็นคำถามที่ใช้ทบทวนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ด้วยการตอบคำถามพัฒนากระบวนการคิดที่ช่วยส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน

สารบัญ

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

งานบ้าน

1

การดำรงชีวิตในครอบครัว

1

1. ทักษะการทำงานร่วมกัน	2
2. สถาบันครอบครัว	5
3. บทบาทและหน้าที่ของนักเรียนที่มีต่อสมาชิกในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน	10
สรุป	13
กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะ	14
คำถามพัฒนาทักษะการคิด	14

2

ดัดแปลงตกแต่งเสื้อผ้า

15

1. ประโยชน์และหลักการดัดแปลงเสื้อผ้า	16
2. วิธีการดัดแปลงเสื้อผ้า	18
3. การตกแต่งเสื้อผ้า	20
สรุป	27
กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะ	27
คำถามพัฒนาทักษะการคิด	27

3

การถนอมและการแปรรูปอาหาร

28

1. ประโยชน์และหลักการของการถนอมอาหาร	29
2. วิธีการถนอมอาหาร	30
3. การแปรรูปอาหาร	36
4. การเก็บรักษาอาหารถนอม	40
สรุป	41
กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะ	42
คำถามพัฒนาทักษะการคิด	42

งานประดิษฐ์

4

งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย

43

1. งานประดิษฐ์ที่แสดงเอกลักษณ์
ภูมิปัญญาท้องถิ่น 44
2. งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย 50
 - สรุป 66
 - กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะ 67
 - คำถามพัฒนาทักษะการคิด 67

งานเกษตร

5

การเกษตรเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

68

1. การเกษตรกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 69
2. เกษตรอัจฉริยะ 74
3. ปัจจัยสำคัญในการเจริญเติบโตของพืช 76
4. การปลูกพืชเศรษฐกิจ 77
5. การเก็บเกี่ยวพืชเศรษฐกิจ 88
 - สรุป 91
 - กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะ 92
 - คำถามพัฒนาทักษะการคิด 92

6

การเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ

93

1. สัตว์เศรษฐกิจ 94
2. มาตรฐานสำหรับการเลี้ยงสัตว์ในประเทศไทย 97
3. การจัดการฟาร์มเลี้ยงสัตว์ 100
4. การเลี้ยงไก่พื้นเมือง 103
5. การแปรรูปผลผลิตจากการเลี้ยงสัตว์ 108
 - สรุป 110
 - กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะ 111
 - คำถามพัฒนาทักษะการคิด 111

งานช่าง

7

งานช่างบำรุงรักษาเครื่องใช้ไฟฟ้าในชีวิตประจำวัน

112

1. ความปลอดภัยในการปฏิบัติงานช่าง 113
2. วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือในการ
ปฏิบัติงานช่างไฟฟ้า 122
3. การบำรุงรักษาเครื่องใช้ไฟฟ้าใน
ชีวิตประจำวัน 126
 - สรุป 130
 - กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะ 131
 - คำถามพัฒนาทักษะการคิด 131

สาระที่ 2 การอาชีพ

งานอาชีพ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 8

เทคโนโลยีเพื่อการทำงาน 132

1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อการทำงาน 133
2. การใช้เทคโนโลยีเพื่อการทำงานอาชีพ 136
 - สรุป 150
 - กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะ 151
 - คำถามพัฒนาทักษะการคิด 151

หน่วยการเรียนรู้ที่ 9

การซื้อขายสินค้าโดยใช้เทคโนโลยี 152

1. พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ 153
2. กระบวนการทำงานพื้นฐานของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ 154
3. ธุรกิจเอ็ม-คอมเมิร์ซ (M-commerce) 161
4. จรรยาบรรณในการทำธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ 163
 - สรุป 165
 - กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะ 166
 - คำถามพัฒนาทักษะการคิด 166

บรรณานุกรม 167

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

1

การดำรงชีวิตในครอบครัว

ตัวชี้วัด : สิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้

1. อธิบายวิธีการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต (ง 1.1 ม.4-6/1)
2. สร้างผลงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ และมีทักษะการทำงานร่วมกัน (ง 1.1 ม.4-6/2)
3. มีทักษะการจัดการในการทำงาน (ง 1.1 ม.4-6/3)
4. มีทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน (ง 1.1 ม.4-6/4)
5. มีทักษะในการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต (ง 1.1 ม.4-6/5)
6. มีคุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน (ง 1.1 ม.4-6/6)
7. ใช้พลังงาน ทรัพยากร ในการทำงานอย่างคุ้มค่า และยั่งยืนเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (ง 1.1 ม.4-6/7)

สาระการเรียนรู้

1. ทักษะการทำงานร่วมกัน

2. สถาบันครอบครัว

3. บทบาทและหน้าที่ของนักเรียนที่มีต่อสมาชิกในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน

แนวคิดสำคัญ

การทำงานร่วมกันเป็นลักษณะของการทำงานกลุ่ม สมาชิกทุกคนมีเป้าหมายในการทำงานเดียวกัน ซึ่งจะช่วยให้รู้จักวิธีการทำงานร่วมกับคนในสังคมที่ใหญ่ขึ้น โดยให้ความสำคัญกับหน้าที่และบทบาทของนักเรียนที่มีต่อสมาชิกในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน หากทุกคนรู้จักหน้าที่และบทบาทของตนเอง ก็จะส่งผลให้การอาศัยอยู่ร่วมกันทั้งในครอบครัว โรงเรียน และชุมชนอย่างมีความสุข เพราะความอบอุ่นภายในครอบครัวเป็นพื้นฐานสำคัญในการอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่น ๆ ในสังคม ไม่ก่อให้เกิดปัญหาและเป็นพลังในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

1

ทักษะการทำงานร่วมกัน

ทักษะการทำงานร่วมกัน หมายถึง การทำงานเป็นกลุ่มที่มีสมาชิกตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ซึ่งสมาชิกทุกคนสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข มีการทำงานอย่างมีกระบวนการ ตามลำดับขั้นตอนและเป็นการฝึกหลักการทำงานกลุ่ม

1.1 ลักษณะของการทำงานเป็นกลุ่ม

การทำงานเป็นกลุ่มจะมีลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1.

การมีปฏิสัมพันธ์กัน หมายถึง การที่สมาชิกตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีความเกี่ยวข้องกันในการของกลุ่ม ตระหนักในความสำคัญของตัวเองและกัน รวมถึงยอมรับและให้เกียรติซึ่งกันและกัน

2.

การมีเป้าหมายเดียวกัน หมายถึง การที่สมาชิกในกลุ่มมีจุดมุ่งหมายในการทำงานเดียวกัน จะทำให้สมาชิกแต่ละคนทราบถึงเป้าหมายที่จะต้องทำให้สำเร็จร่วมกัน ซึ่งเป้าหมายที่ดีควรได้รับการยอมรับจากสมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่ม

3.

การมีโครงสร้างกลุ่ม หมายถึง การจัดระบบการทำงานที่ชัดเจน อาจเป็นกลุ่มแบบทางการ (Formal Group) หรือกลุ่มแบบไม่เป็นทางการ (Informal Group) ก็ได้โดยสมาชิกทุกคนของกลุ่มจะต้องยอมรับและปฏิบัติตามเป็นอย่างดี

4.

การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง หมายถึง สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนจะต้องปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถ ซึ่งการจัดสรรงานให้สมาชิกในกลุ่มจะต้องพิจารณาจากความสามารถและความถนัดของสมาชิกแต่ละคน

Video

<https://eqrco.de/a/UPsOtv>

2

3

1.2 ขั้นตอนของทักษะการทำงานร่วมกัน

ทักษะการทำงานร่วมกันจะเป็นการทำงานอย่างมีกระบวนการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1.

การเลือกหัวหน้ากลุ่ม เป็นการคัดเลือกผู้นำที่จะทำหน้าที่บริหารจัดการการทำงานของกลุ่มให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งผู้นำที่ดีจะต้องมีทักษะการจัดการและทักษะการแก้ปัญหาในการทำงาน

2.

การกำหนดเป้าหมาย เป็นการกำหนดสิ่งที่ต้องการบรรลุผลสำเร็จของการทำงาน โดยสมาชิกทุกคนจะต้องมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมายการทำงาน ซึ่งการกำหนดเป้าหมายที่ดีจะต้องสัมพันธ์กับปริมาณงาน และระยะเวลาที่ใช้ในการทำงาน

3.

การวางแผนการทำงาน เป็นการกำหนดแนวทางการทำงานไว้ล่วงหน้าสามารถทำได้โดยการระดมสมองของสมาชิกในกลุ่มแล้วเขียนในรูปของแผนที่ความคิด ซึ่งการวางแผนการทำงานที่ดีจะต้องสามารถนำไปใช้ได้จริง และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

4.

การแบ่งงานกันตามความสามารถ เป็นการวิเคราะห์ความสามารถและความถนัดของสมาชิกแต่ละคน แล้วมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละคน

5.

การลงมือปฏิบัติงาน เป็นการลงมือทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ของสมาชิกแต่ละคน ถ้าสมาชิกคนใดทำงานเสร็จก่อนเวลาก็ควรอาสาช่วยงานเพื่อนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมายเร็วขึ้น

6.

การประเมินผลและปรับปรุงการทำงาน เป็นการพิจารณาว่างานที่ทำเสร็จแล้วได้ผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ หากไม่ตรงให้ปรับปรุงแก้ไขจนกระทั่งตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

1.3 การสร้างกลุ่มงานที่มีประสิทธิภาพ

การสร้างกลุ่มงานที่มีประสิทธิภาพมีหลักการปฏิบัติ ดังนี้

1. **มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน** กลุ่มงานที่ดี สมาชิกในกลุ่มทุกคนจะต้องทำงานไปในทิศทางเดียวกัน มีความรู้สึกยินดีและมีส่วนร่วมกับความสำเร็จของกลุ่ม ร่วมแรงร่วมใจและต้องการให้งานสำเร็จตามเป้าหมายของกลุ่มที่กำหนดไว้
2. **มีความสามารถในการจัดการงานด้วยตนเอง** ถ้าสมาชิกในกลุ่มมีทักษะการจัดการงานในความรับผิดชอบของตนเองก็จะส่งผลให้การทำงานของกลุ่มมีประสิทธิภาพขึ้น
3. **มีโครงสร้างกลุ่มที่ชัดเจนและคล่องตัว** กลุ่มงานที่ประสบความสำเร็จจะมีโครงสร้างการบริหารจัดการที่ชัดเจนและคล่องตัว สามารถป้องกันปัญหาหรือแก้ปัญหาได้ทันเวลา มีขนาดของกลุ่มที่เหมาะสมไม่ใหญ่หรือเล็กเกินไป เพื่อให้สมาชิกทุกคนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมสร้างสรรคงานได้เท่าเทียมกัน
4. **มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี** ผู้นำต้องสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีภายในกลุ่ม เช่น ให้ความเอาใจใส่ เข้าใจ เห็นอกเห็นใจ มีเหตุผล และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสมาชิกในกลุ่ม ส่วนสมาชิกในกลุ่มควรยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สื่อสารกันด้วยท่าทีที่เป็นมิตร และให้เกียรติซึ่งกันและกัน
5. **มีการพัฒนาทักษะและเพิ่มความรู้อย่างสม่ำเสมอ** ปัจจุบันอิทธิพลของเทคโนโลยีสารสนเทศ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สมาชิกในกลุ่มจะต้องพัฒนาทักษะและเพิ่มพูนความรู้ของตนเองอยู่ตลอดเวลาจึงจะสามารถนำพากลุ่มงานบรรลุเป้าหมายได้ง่ายขึ้น

เปิดโลกทัศน์

องค์ประกอบการทำงานเป็นทีม

1. **ผู้นำทีมที่ดี ควรมีคุณลักษณะ :** มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มที่ดี วางแผนการทำงานได้ดี มีวินัยและความรับผิดชอบ มีทักษะในการสร้างแรงจูงใจ เป็นนักสื่อสารที่ยอดเยี่ยม ทั้งผู้พูดและผู้ฟังที่ดี เป็นนักคิดวิเคราะห์ที่ดี
2. **สมาชิกในทีมที่ดี ควรมีคุณลักษณะ :** รับผิดชอบในการทำงาน เคารพกฎและกติการ่วมกัน ให้ความร่วมมือกันอย่างเต็มที่ ยอมรับความแตกต่าง เปิดใจรับความคิดเห็นใหม่ ๆ คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน
3. **กระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ :** แบ่งหน้าที่ชัดเจนในกระบวนการทำงาน ไม่ทับซ้อน มีแนวทางปฏิบัติร่วมกัน มีกระบวนการทำงานมีความชัดเจน สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม

ที่มา : <https://www2.si.mahidol.ac.th/km/knowledgeassets/kmexperience/kmarticle/15325/>

2

สถาบันครอบครัว

ครอบครัว หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ผูกพันและใช้ชีวิตร่วมกัน ทำหน้าที่เป็นสถาบันหลัก ฐานรากสำคัญต่อการดำรงชีวิต ครอบครัวมีหลากหลายรูปแบบและหลายลักษณะนอกเหนือจากครอบครัวที่ครบถ้วนทั้งบิดา มารดา และบุตร ครอบครัวจึงเป็นสถาบันพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของสังคม โดยช่วยเหลือหล่อหลอมให้สมาชิกในครอบครัวเป็นคนดีด้วยการอบรมเลี้ยงดู ให้ความรัก ความเอื้ออาทร ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน พร้อมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคม เพื่อให้สมาชิกในครอบครัวเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความพร้อมที่จะใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข และเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

2.1 ปัญหาครอบครัวและแนวทางป้องกัน

ครอบครัวไทยต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงหลายด้านทั้งภายในครอบครัว สังคม และ ยังต้องเผชิญกับสภาพเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้ปัญหาครอบครัว มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น การเรียนรู้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นและช่วยกันหาทางป้องกันไม่ให้เกิด ปัญหาดังกล่าวจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ตัวอย่างปัญหาครอบครัวและแนวทางป้องกันมีดังนี้

1. ปัญหาด้านการเงิน ภาวะเศรษฐกิจ ปัญหา โรคระบาด ก่อให้เกิดการว่างงานทำให้ครอบครัวจำนวนมาก ประสบปัญหาความเดือดร้อนด้านเศรษฐกิจส่งผลกระทบต่อ อาชีพและรายได้ หัวหน้าครอบครัวตกงาน ทำให้ขาดรายได้ ที่จะนำมาจุนเจือครอบครัวเกิดความเครียด วิตกกังวล และอาจ เผชิญภาวะซึมเศร้าได้

แนวทางป้องกัน หัวหน้าครอบครัวต้องเปิดเผยฐานะ ทางการเงินให้สมาชิกในครอบครัวรับรู้และร่วมกันวางแผน การใช้จ่ายอย่างประหยัด และรู้จักเก็บออมเพื่อให้มีเงินไว้ใช้ ในยามจำเป็น

การวางแผนการเงินที่ดีจะช่วยป้องกัน ปัญหาการเงินในครอบครัว

การทะเลาะวิวาทเป็นการทำร้ายบุคคล ในครอบครัวทั้งทางร่างกายและจิตใจ

2. ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว การกระทำ ความรุนแรงต่อเด็กและสตรีในครอบครัวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากความไม่รับผิดชอบต่อครอบครัว ของฝ่ายชายการใช้อำนาจหรืออารมณ์ในการตัดสินใจ และแก้ปัญหา และมีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง ทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท และทำร้ายบุคคลในครอบครัวทั้งทางร่างกายและจิตใจ

แนวทางป้องกัน สมาชิกในครอบครัวควรรักใคร่ ประองดองกัน ไม่ทะเลาะวิวาท มีความเป็นประชาธิปไตย ยอมรับ ฟังความคิดเห็นของสมาชิกคนอื่น ไม่ใช้อำนาจหรืออารมณ์ใน การตัดสินใจปัญหาหรือทำร้ายกันทั้งทางร่างกายและจิตใจ

3. การระบาดของสารเสพติด ซึ่งสาเหตุของปัญหาส่วนใหญ่มาจากเด็กขาดความอบอุ่น ถูกปล่อยปละละเลย ขาดที่พึ่ง หรือขาดการชี้แนะให้คำปรึกษาทำให้ขาดการควบคุมตนเอง หรือ การพักอาศัยอยู่ในบริเวณที่มีการซื้อขายสารเสพติด และเพื่อนก็มีส่วนสำคัญที่จะชักจูงให้เริ่มเสพ สารเสพติดได้ ผลกระทบที่เกิดขึ้น เช่น

- ปัญหาอาชญากรรม การลักขโมย ความไม่ปลอดภัย ต่อชีวิตและทรัพย์สิน

- ความสงบสุข และปัญหาคุณภาพชีวิตของคนใน ครอบครัวและในชุมชน

แนวทางป้องกัน ผู้ปกครองควรให้ความรักและห่วงใย ลูกหลาน หาเวลาทำกิจกรรมร่วมกัน พูดคุยถามทุกข์สุขของ สมาชิกในครอบครัวเพื่อช่วยป้องกันและแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่จะ เกิดขึ้นทำให้ทุกคนเกิดความไว้วางใจกันและกันและไม่หันไป เสพสารเสพติดด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์

การรณรงค์ป้องกันสารเสพติด

กิจกรรมครอบครัวช่วยสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดี

4. สัมพันธภาพภายในครอบครัวเสื่อมถอยลง การขาดความเอาใจใส่และไม่ใช้เวลาให้กัน ด้วยภาระหน้าที่ของ สมาชิกในบ้านแต่ละคน อาจทำให้ไม่มีเวลาพูดคุย สอบถาม สารทุกข์สุกดิบ หรือทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อกระชับความสัมพันธ์ ภายในครอบครัว ทำให้ครอบครัวขาดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

แนวทางป้องกัน คนในครอบครัวควรทำกิจกรรมใน บ้านและนอกบ้านร่วมกัน หาเวลาพูดคุยเรื่องต่างๆ ที่ช่วย สร้างความสุข ความอบอุ่นให้แก่สมาชิกในครอบครัว

5. เด็กถูกทอดทิ้ง ไม่ได้ได้รับการอบรมเลี้ยงดูให้มี พัฒนาการที่เหมาะสมตามวัยขาดความรักความเอาใจใส่จาก ผู้ปกครอง มีทั้งเด็กถูกทอดทิ้ง เด็กกำพร้า เด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสทางสังคม ซึ่งเด็กเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการ พัฒนาให้เจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ

แนวทางป้องกัน ควรรู้จักวางแผนครอบครัวมีลูกเมื่อ ตนเองมีความพร้อมในการเลี้ยงดู ให้ความสำคัญในการอบรมเลี้ยงดู ด้วยความรัก ความอบอุ่น ผู้ปกครองควรใช้เหตุผลในการ พูดคุยกับลูก ไม่ควรใช้อารมณ์เพราะวัยรุ่นมักขัดแย้ง และ แสดงกิริยาก้าวร้าวเมื่อไม่พอใจ

เด็กควรได้รับการอบรมเลี้ยงดู และเอาใจใส่จากผู้ปกครอง

6. **ผู้สูงอายุถูกปล่อยให้อยู่ตามลำพัง** ผู้สูงอายุในชนบทจำนวนมากถูกทอดทิ้งให้รับภาระเลี้ยงดูลูกหลานเนื่องจากพ่อแม่ไปประกอบอาชีพต่างถิ่นทำให้ผู้สูงอายุที่อยู่ในวัยที่ควรจะได้พักผ่อนกลับต้องรับผิดชอบดูแลลูกหลานที่ยังช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ในภาวะที่ผู้สูงอายุเองก็ต้องการการดูแลเอาใจใส่เช่นกัน

แนวทางป้องกัน สมาชิกในครอบครัวต้องมีความกตัญญูต่องานที่ได้อยู่ในศีลธรรมอันดีงาม และต้องรับผิดชอบดูแลพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่ เมื่อยามแก่เฒ่าให้มีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ

ผู้สูงอายุควรได้รับการดูแลเอาใจใส่จากสมาชิกในครอบครัว

ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่

7. **ปฏิสัมพันธ์ของครอบครัวที่มีต่อชุมชนและสังคมมีแนวโน้มลดลง** โดยเฉพาะในเขตเมืองใหญ่ที่มีลักษณะต่างคนต่างอยู่มากขึ้น จึงเป็นแนวโน้มที่น่าเป็นห่วง เพราะการที่สมาชิกในสังคมไม่ได้สังสรรค์หรือทำกิจกรรมร่วมกัน โอกาสที่จะสร้างพลังในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติจะเป็นไปด้วยความยากลำบากมากขึ้น

แนวทางป้องกัน ทุกครอบครัวควรมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนบ้านและชุมชนที่อยู่อาศัย ต้องมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน มีกิจกรรมที่ทำร่วมกัน จะทำให้ทุกครอบครัวเกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกันและมีความใส่ใจที่จะพัฒนาชุมชนที่อยู่อาศัยของตนเอง เมื่อแต่ละชุมชนมีการพัฒนา ก็จะทำให้ประเทศชาติเจริญขึ้น

แหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติม

นักเรียนสามารถศึกษาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเทคนิคเพิ่มความสัมพันธ์ในครอบครัวได้จากเว็บไซต์ของ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ

เทคนิค เพิ่มความสัมพันธ์ในครอบครัว

2.2 การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลในครอบครัวและสังคม

แนวทางที่ทุกคนในครอบครัวจะสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกันมีดังนี้

Video

<https://eqrco.de/ta/svAvdA>

1

ทำกิจกรรมร่วมกัน

โดยสมาชิกในครอบครัวต้องหาเวลาพูดคุย สอบถาม และปรึกษาหารือเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน

มีน้ำใจต่อกัน

เอาใจใส่ดูแลกันเมื่อยามเจ็บป่วย รู้จักแบ่งปันสิ่งของเครื่องใช้ ตลอดจนอาหารการกิน มีความเอื้ออาทรต่อกัน

2

3

ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ปฏิบัติหน้าที่ภายในบ้านด้วยความเต็มใจ เช่น รับผิดชอบงานบ้านตามความถนัดและความชอบของตนเอง โดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละคน

4

รู้จักการให้อภัย

ยังมีสมาชิกในครอบครัวมากเท่าใด ก็เกิดความขัดแย้งกันได้เสมอ ดังนั้นทุกคนจึงต้องรู้จักให้อภัยซึ่งกันและกัน รู้จักการประนีประนอม ไม่เอาชนะกัน ซึ่งจะทำให้ครอบครัวอยู่ร่วมกันอย่างอบอุ่นและสงบสุข

5

พูดคุยกันด้วยถ้อยคำที่สุภาพไพเราะ

ไม่พูดให้สมาชิกคนอื่นเสียใจ ต้องพูดชมเชย ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน รู้จักใช้คำว่า “ขอบคุณ” และ “ขอโทษ” ให้ถูกกาลเทศะ

3

บทบาทและหน้าที่ของนักเรียนที่มีต่อสมาชิกในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน

การอยู่ร่วมกันทั้งในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน อย่างมีความสุขนั้น สมาชิกทุกคนจะต้องรู้จักและปฏิบัติตามหน้าที่และบทบาทของตนเอง

3.1 บทบาทและหน้าที่ของนักเรียนที่มีต่อสมาชิกในครอบครัว

หน้าที่และบทบาทของนักเรียนที่มีต่อสมาชิกในครอบครัวมีดังนี้

ประพฤติตนเป็นคนดี ไม่ทำตนเสื่อมเสียชื่อเสียงต่อวงศ์ตระกูล เช่น ไม่เสเพลสิ่งเสพติด ไม่เล่นการพนัน ไม่ลักขโมย ไม่หนีเรียน ประหยัดและอดออม ใช้จ่ายเงินในสิ่งที่จำเป็น

รู้จักเสนอความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว เมื่อมติส่วนรวมเป็นอย่างไร จะต้องให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามแนวความคิดของส่วนรวม ไม่เอาเปรียบและรู้จักเสียสละให้แก่สมาชิกในครอบครัว

3.2 บทบาทและหน้าที่ของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียน

นักเรียน หมายถึง ผู้ที่เข้าศึกษาเล่าเรียนในสถานศึกษาระดับต่างๆ ซึ่งควรตระหนักถึงการเป็นนักเรียนที่ดี เพราะเมื่อได้ประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ถูกที่ควรในโรงเรียนแล้วย่อมได้รับการฝึกฝนและพัฒนา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม การที่จะประพฤติตนเป็นนักเรียนที่ดีนั้นเป็นการกระทำที่ไม่เกินความสามารถของนักเรียนทุกคน ซึ่งมีแนวทางในการปฏิบัติดังนี้

1. ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เพื่อพัฒนาศักยภาพและสมรรถภาพของตนทั้งด้านร่างกายจิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา
2. ประพฤติปฏิบัติตนตามระเบียบข้อบังคับ ของกระทรวงศึกษาธิการและข้อบังคับของโรงเรียน ได้แก่ การแต่งกาย การไว้ทรงผมที่ถูกระเบียบสุภาพอ่อนโยน มีสัมมาคารวะและอยู่ในโอวาทของครูอาจารย์ทุกท่าน
3. ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติดทุกชนิด ไม่มั่วสุมอบายมุข เช่น ไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มสุรา ไม่เล่นการพนัน
4. ให้ความร่วมมือกับครูอาจารย์และโรงเรียน ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนรู้จักเสียสละเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เห็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นสิ่งสำคัญ
5. ยึดมั่นในหลักคุณธรรมที่พึงาม ได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี และมีน้ำใจ
6. ช่วยกันดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติของโรงเรียน รักษาความสะอาดในห้องเรียนและในบริเวณต่าง ๆ ของโรงเรียน ทั้งขยะลงในถังขยะที่โรงเรียนจัดให้
7. รักและภาคภูมิใจในสถาบันการศึกษาของตน โดยสร้างภาพพจน์ที่ดีและเผยแพร่ชื่อเสียงให้แก่โรงเรียนไม่กระทำการใด ๆ ที่เป็นการทำลายชื่อเสียงของโรงเรียน

3.3 บทบาทและหน้าที่ของนักเรียนที่มีต่อชุมชน

สมาชิกทุกคนในครอบครัวเป็นบุคคลหนึ่งในชุมชน ดังนั้นทุกคนควรรับบทบาทหน้าที่ และแนวทางในการปฏิบัติตนให้เป็นคนดีของชุมชน มีความรักและภาคภูมิใจต่อท้องถิ่นของตนเอง และร่วมกันพัฒนาชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีความสุข น่าอยู่อาศัย โดยมีแนวทางในการปฏิบัติตนดังนี้

1. **เคารพกฎหมายและปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน** เพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นระเบียบ สงบสุข และชุมชนน่าอยู่อาศัย

2. **รักษาและอนุรักษ์ทรัพยากรของชุมชน** ทั้งทรัพยากรธรรมชาติ โบราณสถาน โบราณวัตถุและสิ่งแวดล้อมในชุมชน เช่น การทิ้งขยะให้เป็นที่ ช่วยกำจัดสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ รักษาความสะอาดของแหล่งน้ำ ไม่ขีดเขียนทำลายโบราณวัตถุในชุมชน ปลุกต้นไม้ให้ร่มรื่นช่วยกันดูแลสาธารณสมบัติต่าง ๆ เป็นต้น

3. **สืบสานศิลปวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นมิให้สูญหาย** รวมถึงมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของชุมชน โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักการใช้เหตุผล ในการดำเนินงานจะช่วยประสานความสัมพันธ์ให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน ทำให้กิจกรรมต่าง ๆ บรรลุเป้าหมาย

เปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

ช่วยกันรักษาความสะอาดในสวนสาธารณะ

4. **ส่งเสริมสนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตย** เคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น เช่น การแสดงความคิดเห็น การพูดที่ไม่ทำให้อีกฝ่ายเสียหาย การให้เกียรติผู้อื่น เป็นต้น

5. **ประพฤติตนให้มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดี** เพราะจะนำความสุข ความเจริญ ความมั่นคงมาสู่ชุมชน ได้แก่ มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความรับผิดชอบต่องานที่มีระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์ เสียสละ

เปิดโลกทัศน์

ศูนย์เรียนรู้ชุมชน

เป็นศูนย์กลางรวบรวมข้อมูลข่าวสารความรู้ของชุมชนที่จะนำไปสู่การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้สำหรับประชาชนในชุมชน เป็นแหล่งเสริมสร้างโอกาสในการเรียนรู้ การถ่ายทอด การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การสืบทอดภูมิปัญญา วัฒนธรรม ค่านิยม และเอกลักษณ์ของชุมชน อีกทั้งเป็นแหล่งบริการชุมชนด้านต่าง ๆ เช่น การจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการเรียนรู้ของชุมชน โดยเน้นการกระบวนการเรียนรู้เพื่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ก่อให้เกิดชุมชนแห่งเรียนรู้ และมุ่งการพัฒนาแบบพึ่งตนเอง ที่จะก่อให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชนอย่างยั่งยืน

ที่มา : <https://district.cdd.go.th/kochan/services/ศูนย์เรียนรู้ชุมชน-คือ/>

ที่มาภาพ : <https://www.villagetotheworld.com/thevillageexplorer/th/category/baan-toong-krapong/>

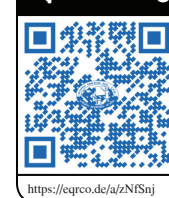

สรุป

การทำงานเป็นกลุ่มเป็นลักษณะหนึ่งของการทำงานร่วมกัน ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมีเป้าหมายในการทำงานเดียวกัน มีการวางแผนการทำงานร่วมกัน และมีความรับผิดชอบต่อการกระทำทุกอย่างร่วมกัน ลักษณะของงานที่เหมาะสมกับการนำทักษะการทำงานเป็นกลุ่มมาใช้คือ งานที่มีปริมาณมาก มีความหลากหลาย ต้องใช้ความรู้ความสามารถ และเป็นที่เร้าใจ

ความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ครอบครัวอบอุ่น ความรัก ความสามัคคี การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันจะเป็นสิ่งที่จะช่วยป้องกันปัญหาต่าง ๆ ไม่ให้เกิดขึ้น การทำกิจกรรมร่วมกันจะช่วยให้มีสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดครอบครัวที่มีคุณภาพอันเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ การอยู่ร่วมกันของกลุ่มคนในสังคมย่อมต้องมีกฎ กติกา เพื่อให้สังคมนั้นดำเนินไปได้อย่างเป็นปกติสุขและเรียบร้อย

สรุปสาระสำคัญ

<https://eqrco.de/a/zNfSj>

กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะ

1. นักเรียนสำรวจตนเองว่า ได้ทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลในครอบครัวครั้งสุดท้ายเมื่อไร ถ้าไม่มีการทำกิจกรรมร่วมกันเลย นักเรียนจะมีแนวทางในการทำกิจกรรมเพื่อให้มีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลในครอบครัวอย่างไร
2. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลในครอบครัวและสังคม จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ผู้รู้ ห้องสมุด หรืออินเทอร์เน็ต บันทึกความรู้ สรุปเป็นแผนที่ความคิด
3. นักเรียนทบทวนการกระทำของตนเองในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมาว่าได้ทำสิ่งที่ดีให้แก่ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนในเรื่องใดบ้าง พร้อมกับประเมินผลรับที่ได้จากการทำสิ่งนั้น และต้องการทำสิ่งใดเพิ่มเติมให้แก่ครอบครัว โรงเรียนและชุมชน แล้วสรุปความรู้

คำถามพัฒนาทักษะการคิด

1. สถาบันครอบครัวที่ดีในความคิดของนักเรียนเป็นอย่างไร
2. บทบาทหน้าที่ของนักเรียนในสถาบันครอบครัวคืออะไร และทำอย่างไร
3. ยกตัวอย่างปัญหาครอบครัวในสังคมไทยที่พบบ่อยครั้ง พร้อมทั้งบอกแนวทางแก้ไข
4. ในฐานะลูกและเยาวชนของชาติ นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไร เพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อสมาชิกในครอบครัวและชุมชน
5. นักเรียนจะนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้นี้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตของตนเองหรือไม่ อย่างไร

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

ดัดแปลง ตกแต่งเสื้อผ้า

ตัวชี้วัด : สิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้

1. อธิบายวิธีการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต (ง 1.1 ม.4-6/1)
2. สร้างผลงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ และมีทักษะการทำงานร่วมกัน (ง 1.1 ม.4-6/2)
3. มีทักษะการจัดการในการทำงาน (ง 1.1 ม.4-6/3)
4. มีทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน (ง 1.1 ม.4-6/4)
5. มีทักษะในการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต (ง 1.1 ม.4-6/5)
6. มีคุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน (ง 1.1 ม.4-6/6)
7. ใช้พลังงาน ทรัพยากร ในการทำงานอย่างคุ้มค่า และยั่งยืนเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (ง 1.1 ม.4-6/7)

สาระการเรียนรู้

1. ประโยชน์และหลักการดัดแปลงเสื้อผ้า
2. วิธีการดัดแปลงเสื้อผ้า
3. การตกแต่งเสื้อผ้า

แนวคิดสำคัญ

การดัดแปลง ตกแต่งเสื้อผ้าเป็นการใช้เสื้อผ้าให้คุ้มค่า โดยการนำเสื้อผ้าที่มีอยู่ที่ไม่เหมาะกับการนำมาใช้สวมใส่ เช่น มีขนาดเล็กหรือใหญ่เกินไป ไม่ทันสมัย บางตำแหน่งชำรุดเสียหาย มาทำการดัดแปลงหรือตกแต่งให้สามารถนำกลับมาใช้ได้อีกครั้ง ซึ่งเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย ลดปัญหาขยะ และเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า